

En fråga om identitet

Man har ju varit i yrket länge, och det händer rätt ofta att folk frågar: du som kört taxi i trettio år, du har väl upplevt en hel del du, va? För all del, säger jag då, men det mesta har varit trivialt eller rent ut sagt futtigt: bomkörningar, typer som inte kan betala, fyllon som spyr i bilen och en gång faktiskt en kvinna som födde barn.

Dock en gång inträffade något verkligt egendomligt, ja kusligt faktiskt, och det tog mig så hårt att jag måste sjukskriva mig en månad. Jag berättar inte gärna om det, för det har hänt att folk tror att jag är hispig eller går på kröken, fast vad det beträffar har jag varit nykterist i hela mitt liv.

Det var alltså på följande sätt: jag körde en kille som inte fanns. Eller rättare sagt försvann. Jag hämtade honom vid Arlanda och snackade med honom ett tag i bilen, och så var han borta, just like that. Snuten tjtade i veckor och trodde väl att jag rånat honom, men han var bara borta.

Jag hade lämnat tre pax och skulle just dra när den här killen stormar ut genom dörrarna. Det syntes direkt att det var en höjdare, dirreotyp alltså, med sån där alpackablazer och päls och Ballydojer och det ena med det andra. Snubben kommer fram till mig och säger ”jag förmodar att bilen är ledig” och går in och sätter sig i baksätet. Ja, du vet en del snubbar säger man inte emot direkt, så jag frågar bara vart han ska och det. Snubben fluktat på uret – schysst guld med ormband – och snackar så där lite lågt så att man verkligen skärper lurarna ”jag har missat mitt plan och skulle egentligen vilja åka till Gävle. Kan ni klara det?” och då säger jag att visst, det går bra, jag ska bara meddela växeln, och att det kanske skulle vara ett litet förskott på en sån här lång styrning, och då garvar snubben och tar fram ett par laxar och säger ”säg till när de här är slut”, och sen glider vi mot Gävle.

Jag kikar lite på snubben i backspeglarna och ser att han sitter och liksom garvar för sig själv, men han säger ingenting förns i Knivsta, och då säger snubben ”förlåt att jag frågar, är ni intresserad av filosofi?”, bara en sån sak va. Och då är det jag som garvar och säger att inget vidare, men snubben hör liksom inte det, utan fortsätter snacka.

”Jagmedvetandet måste vara centralt för människans existens, grumlas detta är vi själssjuka eller...” här garvar snubben på ett ganska läskigt sätt”... eller också är tillvaron betydligt mer komplicerad än vi någonsin anat. Att tänka sig flera jag är absurt, ja nästan oanständigt. Tycker inte ni det också?” säger snubben direkt till mig. Visst säger jag. Och sen säger snubben det verkligt läskiga, och jag känner att det är jävligt långt till Gävle.

”Ni förstår”, säger snubben, ”för en stund sedan talade jag med mig själv i vänthallen, Arlanda flygplats.”

Jaså på så sätt, säger jag, för vafan ska man säga?

Som tur är, så verkar det som snubben har glömt mig. Han lutar sig tillbaka och snackar nästan

för sig själv.

”Alltså, precis i det ögonblick jag skulle börja läsa min aftontidning, steg jag in i hallen.

Får jag klargöra detta ordentligt för er: jag satt och läste samtidigt som jag passerade dörren. Det betyder två jag, vilket är omöjligt, eller i varje fall tror vi att det är omöjligt.

Emellertid var jag som kom in ungefär tjugo år äldre än jag – lika otänkbart men mindre paradoxalt. Noga taget borde jag väl säga *han*, för klarhetens skull, men det bjuder mig emot, psykologiskt. Vi får försöka klara oss med – oss. Jag som kom in verkade burgen:

kritstreckskostym, kamelhårsulster, vildsvinshandskar; jag hade väl gjort karriär i statsverket. Med viss skadeglädje noterade jag en icke obetydlig bilring (detta förbannade bantande var således på längre sikt ganska lönlöst).

Jag såg varken glad eller ledsen ut, möjligen lite uttråkat ut eller disträ. En antydning till blinkning när jag talade med SAS-flickan gladde mig, det biologiska livet hade tydligen inte avsomnat.

En aning pedantiskt öppnade jag (ni håller väl reda på jag och jag? En tunn attacheväska av nappa och tog fram en bok. Aha färdlektyr, tänkte jag, mycket avslöjande. Jag skärpte uppmärksamheten och försökte läsa titeln upp och ned. Mitt intresse måste ha anats, ty våra blickar möttes ett kort ögonblick. En bisarr kontakt, måste man säga, men ingen reaktion kunde märkas hos mitt äldre jag.

Efter någon minut tyckte jag mig kunna tyda versalerna: GUDS ANSIKTE. Det var verkligen chockartat. Sitter jag verkligen och läser om guds ansikte om tjugo år? Misstänksamt började jag granska min klädsel mera i detalj. Från början hade jag ju en känsla av välsituerad statstjänare; nu tillkom en odefinierbar klerikal nyans. Slipsen var av siden och ton i ton med skjortan; mönstret bestod av förgyllda kors. För övrigt tycktes mig accessoarerna lite för fadda för att vara god smak.

Jag var präst! Hur i, nåja, kunde det vara möjligt?

Låt vara att jag några gånger på senare år funderat på studier igen, men teologi?

Filosofi, arkeologi, litteratur; sådant vore tänkbart och lockande. Religion däremot strider mot min övertygelse och moral. Innerst inne är jag förvissad om att trosföreställningar är roten till allt ont. Vilka grymheter har inte begåtts av kyrkans eget bödelseämbete, inkquisitionen. Och så är jag präst. Fy tusan.

Jag betraktade hatfyllt mig själv.

Mina äckligt degiga inder buktade över den cremefärgade kragen. Förmodligen smygnöp jag änkorna i ändan vid begravningskaffet och klämde konfirmander på bröstet i sakristian. Men varför? Knappast pengarna: den reglerade befordringsgången för präster var väl lika snigelartad som den jag nu var inne i.

Javisst, tjänstebostad, det var naturligtvis förklaringen. En av mina dagdrömmar är en gård på landet, från sjuttonhundratalet givetvis, med kakelugnar och golvplankor och det hela. Skulle jag då

sälja min själ för en fastighet? Aldrig. Likväl hade jag tydligen gjort det.

Vid det laget var jag så upprörd att jag måste resa mig. Jag stegade runt vänthallen en stund och försökte få ordning på mitt perspektiv. Jag undvek att se på mig själv (ni förstår?).

Jag satt däremot oberörd och läste med benen sträckta framåt i kors. Under promenaden hamnade jag alldeles bakom mig själv, som händelsevis lade ihop boken.

Titeln var GUDS AVHOPPARE, en thriller.

Halvt förlamad lät jag blicken vandra till slipsen. Korsen var missiler, elegant broderade små luftvärnsrobotar, och mönstret avslutades med ett gyllene B, genomborrat av en pil. Bofors!

Jag var direktör vid Bofors.

Så här på nära håll såg jag också att kläderna var snygga, exklusiva skulle jag vilja säga.

Jag har i mogen ålder alltid röstat åt högerhållet och i största allmänhet varit positiv till näringslivet. Däremot har jag aldrig märkt vare sig lust eller fallenhet för den snåla vinden på topparna. Kapacitet har jag nog, men latmasken... Jag sätter stort värde på regelbundna arbetstider.

Å andra sidan är jag yrkesmässigt hemma i militärteknik och dessutom reservofficer; tydligen skulle jag kunna blomma upp som direktör.

Jag (är ni med?) kastade en blick på klockan och tog fram ett etui av sköldpadd. Den elektroniska tändaren lyste till och jag drog ett halsbloss (jag röker inte sedan några år tillbaka, den späkningen var uppenbarligen också meningslös). Sedan vände jag långsamt huvudet och såg mig rakt i ögonen.

Du är lite löjlig, sade jag till mig själv, ävensom en smula klumpig. Tror du inte jag har sett hur du studerat mig?

Vad skulle jag svara?

Det är dock förståeligt och även förlåtligt, fortsatt jag, av flera skäl. Dels kommer jag mycket väl ihåg hur jag kände och tänkte i din ålder, dels bör du, enkelt uttryckt, inte finnas.

Kan ni begripa det? Mitt orimliga äldre jag säger åt mig att jag egentligen inte finns. En paradoxal paradox – ett uttalande som likt dubbla negationer ändå kan vara plausibelt.

Du torde erinra dig, fortsatte mitt äldre jag, den metafysiska teori, enligt vilken tillvaron ständigt delar sig i ett ändlöst antal dimensioner, som ett ofantligt beslutsträd. Nåväl. Vid ett sådant delningstillfälle uppstod ett glapp – du borde ha dött i en dimension och överlevt i en annan (det var för övrigt när du firade din kandidatexamen och asfull drullade i Djurgårdskanalen). Det finns följaktligen åtminstone en för mycket av oss, och inte är det jag!

Nu reste sig mitt äldre ego och började gå mot incheckningen. Hunnen ett par steg vände jag mig om och smålog: - Detta missförhållande kommer med all säkerhet att korrigeras rätt snart. Så försvann jag ut mot det väntande flygplanet.

Kan ni föreställa er detta? Jag har nyligen helt enkelt förklarats övertalig – av mig själv. Ska jag

skratta eller gråta?”

Sen säger snubben inget mer utan sitter bara och fluktar ut. Och jag säger inget heller, vafan skulle jag säga? Och så glider vi in i rondellen vid Uppsalainfarten. Lite halt är det, inte särskilt, men lite. Och så kommer den här brödbilen och kan inte bromsa, utan låser hjulen, och jag gör ett uppställ men det räcker inte, utan jag friskar in i brödbilen med höger sida. Och så är en annan utslagen ett spass, men jag vaknar när snuten drar i mig, och det är egentligen inget fel på mig. Och så kommer jag ihåg snubben och säger till snuten var är snubben, och snuten säger vilken snubbe, och jag fattar ingenting.

Och när jag har hunnit så här långt, frågar naturligtvis folk: menar du att killen helt enkelt hade försvunnit? Och vid det laget ser jag också en hel del misstroagna leenden och jag ångrar att jag över huvud taget berättat något. Men snubben var borta, och ingen har sett honom eller hört talas om honom sen dess heller.